

Forum Standaardisatie

Postbus 840112508 AA Den Haag

Contactpersoon

Désirée Castillo Gosker

Desiree.castillogosker@logius.nl

Datum

3 september 2013

CONCEPT

verslag

Vergaderdatum en -tijd 29 oktober 2013, 14.00-17.00 uur**Vergaderplaats** Academie voor Wetgeving
Lange Voorhout 62, 2514 EH Den Haag

FORUM STANDAARDISATIE

Aanwezig*Voorzitter*

Nico Westpalm van Hoorn

Leden:

Erwin Bleumink

Cor Franke

Erik Wijnen voor Gé Linssen

Marcel Reuvers

Nico Romijn

Michiel Schoo voor Guus Bronkhorst

Simon Spoormaker

Bert Uffen

Joop van Lunteren (adviseur)

Arianne de Man (vanaf agendapunt 6)

David de Nood

Gastspreker

Joost Broumels

Bureau Forum Standaardisatie

Désirée Castillo Gosker

Monique Dassen

Joris Gresnigt

Bart Knubben

Ludwig Oberendorff

Maarten van der Veen

Lancelot Schellevis

Marijke Abrahamse

SURFnet

Franke Interim Management

Ministerie van EZ

Geonovum

KING

Ministerie van BZK

Portbase, Cargonaut & COPAS

BKWI

PBLQ HEC

IPO

VNO-NCW & MKB-Nederland

KING

Secretaris BFS (verslag)

Communicatie

Internationaal

Adoptie open standaarden

Hoofd BFS

Open standaarden, lijsten

Open standaarden, lijsten

Voorzieningen

Afwezig

Bruun Feijen

Piet Ribbers

Gerard Hartsink

Steven Luitjens

Wim van Nunspeet

Ministerie van Financiën/

Belastingdienst

Universiteit Tilburg

Bancaire sector

Logius

CBS

Maarten Hillenaar

CIO RIJK/ICCIO

Agenda

1. Opening en agenda
2. Verslag Forumvergadering 3 september 2013
3. Open standaarden, lijsten
4. Open standaarden, adoptie
6. Internationaal
7. Werkplan 2014
8. Agenda Collegevergadering 28 november 2013
9. Voortgangsrapportage
10. Rondvraag/afsluiting

1. Opening en agenda

De voorzitter opent de vergadering en stelt de aan en afwezigen vast. Guus Bronkhorst wordt vervangen door Michiel Schoo. Gé Linssen wordt vervangen door Erik Wijnen. Nico Romijn (KING) was vorige vergadering ook aanwezig en is vanaf deze vergadering officieel lid van het Forum. Er is schriftelijke inbreng ontvangen van Maarten Hillenaar via Ron Roozendaal. Er zijn de volgende mededelingen:

- Met het oog op de verlenging van het mandaat wordt door de opdrachtgever ingezet op de lijn om - ter onderbouwing van het besluit van de Minister van EZ -:
 - a) input te verzamelen binnen Forum en College zelf (in plaats van via een externe partij). Hiertoe zal binnenkort een vragenlijst aan de Forumleden worden verstuurd.
 - b) de rapportage over doeltreffendheid en de effecten van de werkzaamheden van College en Forum (artikel 4 instellingsbesluit) te laten plaatsvinden door in het jaarverslag 2013 ook een terugblik over 2012 en 2011 op te nemen.
 - c) wat de positie van het College bij verlenging van het mandaat zal worden is mede afhankelijk van de lopende beleidsontwikkelingen rond de governance van de iOverheid..
- De reis naar Londen gaat niet door voor de decembervergadering. De datum blijft 17 december 2013. In plaats daarvan wordt een programma gemaakt voor een locatie in Den Haag. Hierover later meer.
- Laatste stand van zaken inzake voorzieningen: er is afstemming geweest over het in procedure nemen van Mijn Overheid en EHerkenning. Voor Pleio wordt voorgesteld een business case te maken. De Forum begeleidingsgroep zal nader schriftelijk geconsulteerd worden.

2. Verslag Forumvergadering 18 juni 2013

Er zijn geen opmerkingen over het verslag. De voorzitter loopt de actiepunten langs.

- Terugkoppeling op mogelijke centrale registratie functie voor gemeenten (zie advies adoptieaanpak DNSSEC). Actie KING. Nico Romijn meldt dat hiernaar is gekeken vanuit de informatiebeveiligingsdienst, het oppakken daarvan heeft nu echter geen prioriteit (gelet op een flink aantal andere uitdagingen aldaar).
- Nagaan voortgang adoptie SEPA bij Rijk en Gemeenten. Actie BZK. Dit punt staat op de agenda van aanstaande Collegevergadering van volgende maand. Cor Franke geeft de suggestie om ook de Manifestgroep aan te schrijven.

Aan de overige actiepunten is voldaan.

De presentatie van KING, geagendeerd onder agendapunt 5 wordt vervroegd behandeld in de vergadering.

5. Presentatie Verkenning Informatievoorziening Sociaal Domein (VISD) door Joost Broumels van KING

Nico Romijn leidt de presentatie in en geeft de context. Gemeentes staan voor een historisch zeer grote decentralisatietaak in het sociaal domein en willen hiervoor

vanaf 2015 voldoende toegerust te zijn. Het gaat om de Jeugdzorg die van de provincies naar de gemeenten gaat, de verschuiving van de AWBZ naar de Wmo, de WAJONG van UWV naar gemeenten en de dagbesteding/ondersteuning vanuit de rijksregeling AWBZ naar gemeenten. Bij die overgang naar de 408 gemeenten wordt tegelijkertijd een derde van het budget bezuinigd, van 15 miljard naar 10 miljard. Het is een overwogen keuze geweest om te proberen zonder centrale regie te komen tot collectieve oplossingen vanuit de gedachte dat op deze wijze de betrokken gemeenten zullen kiezen voor de oplossingen die zij het beste en meest kostenbesparend vinden. KING heeft wel de VISD-verkenning uitgevoerd en mogelijk volgen nog meer activiteiten, maar er is geen centraal programma opgezet.

De vraag is hoe standaarden in het algemeen en het Forum Standaardisatie in het bijzonder kunnen bijdragen aan de uitvoering van deze decentralisatietaak.

Het woord is aan Joost Broumels (JB). Zijn presentatie begint met een verwijzing naar het rapport Verkenning Informatievoorziening Sociaal Domein. De aanbevelingen uit dit rapport liggen nu voor bij de gemeenten.

De sheets van de presentatie zijn te vinden bij de vergaderstukken op de site van het Forum Standaardisatie.

Belangrijke opmerkingen en vragen uit de discussie die volgde op de presentatie:

- De voorzitter vraagt hoe het Forum op deze ontwikkeling kan aanhaken? Met andere woorden, door wie en wanneer worden de vragen concreter gemaakt?
- Ludwig Oberendorff merkt op dat deze decentralisatieslag een lakmoesproef kan betekenen voor standaardisatie. Er heeft een eerste verkennend gesprek plaatsgehad met KING. Er zijn diverse opties voor samenwerking/versterking.
- Zijn er toereikende juridische kaders ook met het oog op de wetgeving die nu voorligt in het parlement? Antwoord JB: Nee, er zijn convenanten maar die zijn talrijk, versnipperd en dekken de domeinoverschrijdende informatieuitwisseling niet.
- Zou MijnOverheid geschikt zijn voor de behoeften van de gemeente? Antwoord JB: Ja, zeker als eerste stap naar de burger.
- Bij de verkenning naar de mogelijke rol van het Forum bij dit traject wordt opgemerkt wordt dat het traject te groot is, om vanaf de zijlijn te benaderen. Hoe zitten de ketens in elkaar? Op welke vragen moeten antwoorden komen? Welke standaarden kunnen hierop van toepassing zijn? Zijn actielijnen geformuleerd om deze vragen te beantwoorden?
- Van de ontwikkeling van het Elektronisch Patiëntendossier is geleerd dat het zinvol is om pragmatisch aan de slag te gaan door drie hands-on toepassingen uit te werken en van daaruit de relatie te leggen met het standaarden, waaronder het toepassingsgebied van de open standaarden van de pas-toe-of-leg-uit-lijst.
- Cor Franke heeft twee suggesties. Hij wijst op het leggen van een relatie met de werkzaamheden van Marijke Salters in het kader van het Utrecht-project, waarin vertegenwoordigers zijn van o.a. StUf, BKWI en Geonovum. Verder kan hij KING in contact brengen met zijn contactpersoon in de gemeentelijke wereld die meer kan vertellen over reeds ontwikkelde functionaliteiten die bij deze decentralisatieopdracht ook van toepassing kunnen zijn.
- Bert Uffen merkt op dat het zijn ervaring is dat een paar partijen koploper zullen zijn, en dat je het daarvan moet hebben (in plaats van met de totale groep tot een oplossing proberen te komen). Reactie JB: Dat klopt. In dit geval zijn dat: Zaanstad, Utrecht, Enschede, Eindhoven en Leeuwarden (de zogeheten *Living Labs*).

Er is veel om over na te denken en nader uit te zoeken ten aanzien van de mogelijke rol van het Forum hierbij. Afgesproken wordt dat een aantal concrete(re) opties zal worden uitgewerkt ten behoeve van de decembervergadering van het Forum, aan de hand waarvan de discussie zal worden voortgezet.

3. Open Standaarden, lijsten (ter besluitvorming)

WDO Datamodel

Marcel Reuvers licht toe dat het beheer van de standaard door de World Customs Organisation (WCO) niet op een, voor Forum en College, open manier wordt ingevuld. Immers, alleen douaneorganisaties mogen meeslissen over de standaard. In Nederland wordt dit ondervangen door het NPDM (Nationaal Platform Data Model) dat kan worden gezien als de Nederlandse beheerder van de standaard. Er moet door het NPDM aan twee voorwaarden worden voldaan voor een definitief positief opnameadvies voor de standaard: Het NPDM moet voldoen aan het criterium Open Standaardisatie proces en het moet duidelijk zijn welke rol het NPDM invult als het gaat om het beheer van het WDO Datamodel én de, van het Datamodel afgeleide, berichtspecificaties.

Simon Spoormaker meldt dat de rederijen en havens meer betrokken willen zijn bij de specificaties van het WDO Datamodel en dat gelijktijdig met het traject van Forum en College Standaardisatie, ook internationaal overleg plaatsvindt. Hiervan zal Simon Spoormaker verslag doen in de decembervergadering van het Forum. Naar aanleiding van deze opmerkingen ontspint zich een discussie.

Joop van Lunteren vindt wachten met het plaatsen van deze standaard op de lijst geen goed idee. Het is duidelijk dat het WDO Datamodel er - hoe dan ook - komt. Ook al is het beheer nog niet helemaal geregeld, plaatsing op de lijst heeft meerwaarde als krachtig signaal om verder in deze standaard te investeren. Uiteindelijk beslist het Forum een "Ja, mits", advies te geven richting het College. Op het moment dat aan bovengenoemde voorwaarden wordt voldaan, kan het Forum dan besluiten de standaard op de 'pas toe of leg uit' -lijst op te nemen. Tot slot bevestigd het Forum dat het door het WCO gehanteerde kostenmodel, weliswaar niet optimaal is, maar tegelijk geen blokkade vormt voor opname van de standaard.

EML_NL (Election Markup Language: standaard voor e-voting proces)

Het Forum stemt in met de Forumnotitie.

3 Juriconnect standaarden (BWB, JCDR & ECLI)

Het Forum stemt in met de Forumnotitie.

13 gangbare standaarden

Namens Maarten Hillenaar/Ron Roozendaal vraagt Ludwig Oberendorff om bij het voorgenomen aanvullende onderzoek voor de ISO 3166-1 (landcodes) standaard, de vraag mee te nemen of de implementatie van Digikoppeling 3.0 een oplossing is voor de huidige verschillen in gebruikte landcodes binnen overheden.

4. Open standaarden, adoptie (ter besluitvorming/ ter kennisname)**NEN-ISO 27001/2 (Informatiebeveiliging)**

Het Forum stemt in met het advies aan het College inzake de verdere bevordering van de adoptie van NEN-ISO27001/2. Cor Franke merkt op dat het interessant is om in het advies dat voorligt ook te verwijzen naar de ontwerprichtlijnen van de NORA. Cor Franke zal hiertoe het contact leggen met Jaap van der Veen en Bart Knubben van BFS.

Er ontstaat naar aanleiding hiervan een afgeleide discussie over de vraag of, en zo ja hoe, het Forum een coördinerende rol moet spelen in de harmonisatie van de verschillende sectorale Baselines Informatiebeveiliging (de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst, de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten en de Interprovinciale Baseline Informatiebeveiliging Provincies). Ludwig Oberendorff merkt op dat als een overheidsorganisatie van een van deze Baselines gebruik maakt, dit betekent dat daarmee de ISO27001/2 standaard van de pas-toe-of-leg-uit lijst wordt uitgevraagd. Daarmee stijgen ook de scores in de Monitor (aanbestedingsdeel). Met andere woorden; niet een gering belang van het Forum om bij te dragen aan deze baselines.

Nico Romijn, Arianne de Man en Cor Franke stellen dat deze baselines niet zonder reden apart ontwikkeld zijn en vinden harmonisatie te vroeg. Het Forum zou hierin geen coördinerende rol moeten innemen. Uiteraard kan het Forum desgevraagd bijdragen als toch aan harmonisatie gewerkt wordt en kunnen eventueel geharmoniseerde standaarden voor de lijst worden voorgedragen.

Monitor Open standaardenbeleid

De monitor geeft geen aanleiding om de ingezette koers voor adoptie te wijzigen maar wel om de adoptielijn aan te scherpen. BFS zal een aanvullend onderzoek uitvoeren naar de redenen waarom open standaarden nog te weinig in het inkoopproces worden gevraagd. In het onderzoek zal aandacht zijn voor zowel bottlenecks als best practices.

Ron Rozendaal vraagt schriftelijk om toestemming om de tekstvoorstellen van BZK via de stuurgroep open standaarden naar het College door te geleiden zodat de monitor naar het College kan gaan. Het Forum stemt hiermee in.

Advies ON2013 (vaste datacommunicatiediensten)

Het Forum stemt in met het geven van deze reactie. De reactie is inmiddels al verstuurd. De voorzitter merkt op dat dit de tweede keer is dat BFS een reactie geeft en dat achteraf het Forum wordt geïnformeerd. Besloten wordt dat BFS dit mag doen en kan volstaan met het later informeren van het Forum. In de praktijk worden Forumleden namelijk betrokken voordat er een reactie uitgaat.

Adoptie SAML (uitwisseling identiteitsgegevens);

Het Forum stemt in met het uitvoeren van een adoptie-evaluatie voor SAML.

Voortgang SEPA (Europese betaalstandaarden)

Het Forum stemt in met het voorleggen van de voortgang rondom SEPA aan het College. Vanuit Rijk/ICCIO wordt aangevuld dat het algehele beeld van de SEPA implementatie bij de Rijksdienst prima is. De migratie is bijna afgerond. Details volgen in ieder geval voor de Collegevergadering. Daar zal ter kennisname een beeld t.a.v. de gehele overheid worden geschetst. Afgesproken wordt dat iedere overheidslaag hier via de koepel gegevens voor aanlevert. BFS zal de koepelorganisaties benaderen.

De overige punten zijn ter kennisname en worden besproken voor zover er opmerkingen zijn.

Concept brief aan de Bestuurlijke Regiegroep.

Maarten Hillenaar/Ron Roozendaal geven aan dat ze de relatie met de Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA) in de brief toegevoegd zouden willen zien. Erik Wijnen zou graag zien dat in de notitie naar het College scherper de gevraagde beslissing (signaleren adresseren of agenderen) naar voren wordt gebracht.

6. Internationaal

De voorzitter geeft het woord aan Joris Gresnigt die zijn notitie kort samenvat en toelicht. Het Forum stemt in met de voorgestelde aanpak om met behulp van stakeholders de PToLU standaarden zo veel mogelijk op de Europese lijst te krijgen. Het risico dat in Europa bezwaren naar kunnen voren komen die in de Nederlandse toetsingsprocedure niet zijn onderkend wordt aanvaard.

Erik Wijnen vraagt om de notitie om te zetten in een tekst voor de website om geïnteresseerden (inkopers en ict-ers bijvoorbeeld) te informeren. Joris Gresnigt geeft aan dat dit de gaat gebeuren. David de Nood vraagt naar vertegenwoordiging vanuit het bedrijfsleven in de procedure voor de Europese Lijst. Joris Gresnigt vertelt dat er wel vertegenwoordiging is vanuit het bedrijfsleven (Digital Europe, Open Forum Europe), maar geen aparte vertegenwoordiging vanuit de overkoepelende ICT-aanbiedende organisaties.

7. Concept Werkplan 2014

Ludwig Oberendorff leidt in; Wat is nieuw in het werkplan 2014? Ten eerste is met het oog op de verlenging van het mandaat de inleiding van het werkplan wat langer en zal er in 2014 een vereenvoudigde evaluatie plaatsvinden van Forum en College. Ten tweede zijn accenten gelegd in het dossier Adoptie. Ten derde zal in 2014 een nieuw dossier "Samenhang" van start gaan in reactie op de aanhoudende wens om meer samenhang aan te brengen in de standaarden en het beheer. Hierbij wordt ook gedacht aan de sectorstandaarden zoals bij de 3D operatie (de 3 Decentralisaties naar het gemeentelijk domein). Tot slot zal in 2014 BFS betrokken worden bij grote projecten zoals bijvoorbeeld de consultatierondes van eID om actief meedenken over standaarden.

Cor Franke wijst er op dat de bedrijven ontbreken in de tekst bij het dossier autorisatie. Deze omissie zal worden hersteld. Verder geeft hij aan dat de nieuwe

handreiking betrouwbaarheidsniveaus (hoofdstuk elektronische handtekening) begin 2014 klaar zal zijn.. Dit zal aangepast worden.

Bij de stelselstandaard op pagina 10 adviseert hij tot slot om strakker te definiëren dat het gaat om de laag van het berichtenniveau. Ook hieraan zal gehoor worden gegeven.

Michiel Schoo geeft voor het nieuwe dossier Samenhang aan dat de NORA explicieter genoemd mag worden.

Maarten Hillenaar/Ron Roozendaal geven aan dat een link gelegd zou moeten worden naar de overheidsbrede generieke I-infrastructuur. Arianne de Man geeft echter aan dat die plannen momenteel nog worden uitgewerkt, en dat daarover nog onvoldoende afstemming met mede-overheden heeft plaatsgevonden.. Het Forum zal in ieder geval niet op deze besluitvorming vooruit lopen.

Erik Wijnen merkt ten aanzien van het communicatieplan op dat hij graag zou zien dat de leverancierskant beter betrokken wordt en vraagt na te denken over de hierop te nemen acties.

Ter vergadering wordt ter informatie nog een extra stuk ter informatie uitgedeeld over de oprichting van een Platform eBusiness.

8. Agenda Collegevergadering 28 november

Geen opmerkingen.

9. Voortgangsrapportage

Geen opmerkingen.

10. Rondvraag/ wvttk

14 november het ECP CONGRES, wij verzorgen twee tracks over de kosten en baten van (open) standaarden, en het eID stelsel en standaardisatie. Komt allen!

Acties

- Notitie internationaal omzetten naar een tekst voor de website. Actie BFS
- Nagaan voortgang adoptie SEPA bij manifestgroep. Actie BFS voor de volgende Forumvergadering.
- De reactie van het Forum op de VISD presentatie zal geagendeerd worden voor de volgende vergadering in december.